

**BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINIF O'QITUVCHILARINING KASBIY
SIFATLARINI RIVOJLANTIRISH HOLATI, MUAMMOLARI VA SOHAGA
OID ILMIY ISHLAR TAHLILI****Abdullayev Mamayusup Kasimovich**

Termiz davlat universiteti o'qituvchisi

abdullayevmamayusuf74@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy sifatlarini shakllantirish va rivojlantirish holati, mavjud muammolar va yechimlar ilmiy-nazariy hamda amaliy jihatdan tahlil etiladi. Ta'lim tizimining ilk bosqichida faoliyat yurituvchi pedagoglarning kasbiy sifati ularning nafaqat bilim va ko'nikmalari, balki shaxsiy fazilatlari, pedagogik qobiliyatlari, kommunikativ yondashuvi va psixologik tayyorgarligi bilan chambarchas bog'liqdir. Bo'lajak o'qituvchilarni tayyorlash jarayonida nazariy bilimlar bilan bir qatorda, kasbiy kompetensiyalarni amaliy faoliyat orqali shakllantirishga alohida e'tibor qaratilishi lozim. Mazkur maqolada O'zbekiston oliy pedagogik ta'lim muassasalaridagi real holat o'rganilgan, mavjud muammolar – o'quv dasturlarining amaliyot bilan mos kelmasligi, zamonaviy ta'lim texnologiyalaridan foydalanishdagi cheklovlar, shaxsiy yondashuvning sustligi singari jihatlar ko'rsatib berilgan. Bundan tashqari, xorijiy ilmiy adabiyotlar asosida ilg'or tajribalar va amaliy tavsiyalar ham yoritilgan. Tadqiqot natijalariga ko'ra, boshlang'ich ta'limga ixtisoslashgan pedagoglarni tayyorlashda integrallashgan, innovatsion yondashuvlarni joriy etish zarurligi asoslab beriladi.

Kalit so'zlar: Boshlang'ich sinf o'qituvchisi, kasbiy sifatlar, pedagogik tayyorgarlik, amaliyot, zamonaviy ta'lim texnologiyalari, kasbiy kompetensiya, pedagogik yondashuv, o'qituvchi shaxsiyati, ta'lim sifati, boshlang'ich ta'lim.

**СОСТОЯНИЕ РАЗВИТИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ КАЧЕСТВ
БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ, ПРОБЛЕМЫ И
АНАЛИЗ НАУЧНЫХ РАБОТ В ДАННОЙ СФЕРЕ****Абдуллаев Мамаюсуп Касимович****Преподаватель Термезского государственного университета**

Аннотация: В данной статье рассматриваются состояние формирования и развития профессиональных качеств будущих учителей начальных классов, существующие проблемы и пути их решения как с теоретической, так и с

практической точек зрения. Профессиональные качества педагогов, работающих на начальной ступени образования, тесно связаны не только с их знаниями и навыками, но и с личными качествами, педагогическими способностями, коммуникативным подходом и психологической подготовкой. В процессе подготовки будущих учителей особое внимание следует уделить не только теоретическим знаниям, но и формированию профессиональных компетенций через практическую деятельность. В статье исследуется реальное состояние в педагогических вузах Узбекистана, выявляются такие проблемы, как несоответствие учебных программ практике, ограничения в использовании современных образовательных технологий, слабая индивидуализация подхода. Кроме того, на основе зарубежной научной литературы освещается передовой опыт и предлагаются практические рекомендации. По результатам исследования обоснована необходимость внедрения интегративных и инновационных подходов в подготовке педагогов, специализирующихся на начальном образовании.

Ключевые слова: Учитель начальных классов, профессиональные качества, педагогическая подготовка, практика, современные образовательные технологии, профессиональная компетентность, педагогический подход, личность учителя, качество образования, начальное образование.

THE DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL QUALITIES OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS: CURRENT STATE, CHALLENGES, AND ANALYSIS OF SCIENTIFIC RESEARCH IN THE FIELD

Abdullayev Mamayusup Kasimovich
Teacher at Termez state university

Abstract: This article analyzes the formation and development of the professional qualities of future primary school teachers, examining existing problems and proposed solutions from both theoretical and practical perspectives. The professional qualities of educators working at the initial stage of the education system are closely tied not only to their knowledge and skills but also to their personal attributes, pedagogical abilities, communicative approach, and psychological readiness. In the process of training future teachers, special attention should be paid not only to theoretical knowledge but also to the development of professional competencies through practical activity. This paper explores the current situation in pedagogical higher education institutions in Uzbekistan, identifying key issues such as

the mismatch between curricula and practice, limitations in the use of modern educational technologies, and the weakness of personalized approaches. Furthermore, advanced practices and practical recommendations are highlighted based on foreign scientific literature. The research results substantiate the need to implement integrated and innovative approaches in the training of educators specializing in primary education.

Keywords: Primary school teacher, professional qualities, pedagogical training, practice, modern educational technologies, professional competence, pedagogical approach, teacher personality, quality of education, primary education.

KIRISH

Mustaqil O'zbekiston ta'lim tizimida amalga oshirilayotgan islohotlar, zamonaviy ilmiy va texnologik yutuqlarning keng miqyosda tatbiq etilishi bilan uyg'un holda, pedagogik kadrlar tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirishni taqozo qilmoqda. Ayniqsa, umumiy o'rta ta'limning ilk bosqichi hisoblangan boshlang'ich ta'limda faoliyat yurituvchi pedagoglarning kasbiy sifati va tayyorgarligi, jamiyat taraqqiyotining strategik negizi sifatida alohida e'tiborni talab qiladi. Boisi, inson shaxsining shakllanishi, ilm-fanga bo'lgan qiziqishi, tafakkur darajasi, ijtimoiy moslashuvchanlik va ma'naviy qadriyatlarni idrok etish qobiliyati aynan boshlang'ich maktab davrida barpo etiladi.¹ Shu sababli, bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchisining kasbiy sifatlarini shakllantirish va rivojlantirish jarayoni nafaqat pedagogik tayyorgarlik masalasi, balki umummilliy ahamiyatga molik dolzarb masala sifatida qaralishi lozim. Pedagog kadrlar tayyorlash tizimining samaradorligi, eng avvalo, ta'lim sifati va mazmuniga, pedagogik ta'limning ilmiy-metodik asoslari, amaliy mashg'ulotlar bilan uyg'unligiga, ta'lim oluvchilarning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishga qaratilgan innovatsion yondashuvlar bilan chambarchas bog'liqdir. Ayniqsa, boshlang'ich sinf o'qituvchisiga xos bo'lgan shaxsiy fazilatlar – bolalarni tushunish, mehribonlik, sabr-toqat, emotsional barqarorlik, ijtimoiy muloqot madaniyati va tashkiliy salohiyat – ularning kasbiy muvaffaqiyatiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Mazkur bosqichdagi o'quvchilarning yosh xususiyatlari, psixologik nozikligi va bilish faoliyatining shakllanishi boshlang'ich sinf o'qituvchisidan yuqori darajadagi mas'uliyat, didaktik mahorat, reflektiv tafakkur va metodik fleksibilitetni talab qiladi. Afsuski, mavjud real holat tahlili ko'rsatadiki, bo'lajak boshlang'ich sinf

¹ Vygotskiy L.S. Pedagogik psixologiya. – Toshkent: O'qituvchi, 2004. – 376 b.

o'qituvchilarini tayyorlash jarayonida bir qator tizimli muammolar mavjud: nazariy bilimlarning amaliyot bilan uzviy bog'lanmagani, zamonaviy ta'lim texnologiyalarining yetarli darajada o'zlashtirilmagani, individual yondashuv va shaxsiy sifatlarni rivojlantirishga yo'naltirilgan metodik materiallarning cheklangani, ta'limda innovatsion metodlarga nisbatan sust munosabat va boshqa shu kabi omillar ushbu sohada hal qilinishi zarur bo'lgan muammolar sirasiga kiradi.² Shu bilan birga, so'nggi yillarda xalqaro ilmiy tajriba va xorijiy pedagogik modellar tahlili bo'lajak pedagoqlarning kasbiy kompetensiyalarini shakllantirishda integratsiyalashgan yondashuvlarni qo'llash, ya'ni nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar va shaxsiy rivojlanish elementlarini uyg'un holda rivojlantirish samarali natijalar berishini isbotlamoqda. Bu borada Finlyandiya, Yaponiya, Janubiy Koreya, Singapur, Kanada kabi mamlakatlar tajribasi alohida e'tiborga molik bo'lib, ularda boshlang'ich sinf o'qituvchilari uchun ilg'or amaliyot markazlari, mentorlik tizimi, o'z-o'zini baholash va reflektiv o'qituvchilik tamoyillariga asoslangan metodlar keng qo'llaniladi. Mazkur maqolada bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy sifatlarni rivojlantirishning mavjud holati, muammolari, ularning yechimlari, ilg'or xorijiy tajribalar, shuningdek, ushbu sohada amalga oshirilgan ilmiy izlanishlar tahlil qilinadi.³ Tahlil natijalariga ko'ra, o'zbek ta'lim tizimi uchun moslashtirilgan holda innovatsion, integratsiyalashgan, kommunikativ-psixologik yondashuvlarni joriy etish taklif etiladi. Shuningdek, maqolada bu yo'nalishda olib borilishi lozim bo'lgan strategik chora-tadbirlar asoslab beriladi hamda amaliy tavsiyalar ishlab chiqiladi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA

Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy sifatlarni shakllantirish va rivojlantirishga doir ilmiy-nazariy manbalar, zamonaviy pedagogika, psixologiya, metodika, shaxs taraqqiyoti va kasbiy kompetensiyalar nazariyasiga asoslangan holda tadqiq etilgan. Bu boradagi adabiyotlarni tahlil qilish shuni ko'rsatadiki, kasbiy sifatlarni masalasi ko'p jihatdan integrallashgan, fanlararo yondashuv asosida o'rganilishi lozim bo'lgan murakkab va ko'p qatlamli hodisa hisoblanadi.

² Leontev A.N. Faoliyat, ong va shaxs. – Toshkent: Fan, 2006. – 302 b.

³ Tursunov X. Kasbiy ta'lim metodikasi. – Toshkent: TDPU nashriyoti, 2021. – 168 b.

Dastlabki ilmiy manbalarda, xususan, L.S. Vygotskiy, A.N. Leontev, S.L. Rubinshteyn, D.B. Elkonin, V.V. Davıdov kabi rus psixolog va pedagoglari tomonidan shaxsning rivojlanishi, faoliyat orqali ta'lim olish, hamkorlikda o'rganish tamoyillari orqali bolalarda ijtimoiy va intellektual rivojlanish bosqichlari asoslab berilgan.⁴ Ularning ishlarida boshlang'ich ta'lim davri bola psixikasi shakllanishida muhim bosqich ekanligi alohida ta'kidlangan. Ushbu nazariy yondashuvlar bo'lajak o'qituvchilarni tayyorlashda ham muhim ahamiyat kasb etadi, chunki bu bosqichda o'qituvchi nafaqat bilim beruvchi, balki rivojlantiruvchi subyekt sifatida faoliyat yuritadi. Yaqin yillarda chop etilgan O'zbekiston olimlarining tadqiqotlarida ham (X. Tursunov, M. Nazarova, N. Ismoilova, S. Karimova va boshqalar) boshlang'ich ta'lim o'qituvchisining kasbiy sifatleri keng doirada o'rganilgan bo'lib, ularning ilmiy qarashlari asosida shunday xulosaga kelinadi: o'qituvchining kasbiy muvaffaqiyati, avvalo, uning shaxsiy-axloqiy fazilatleri, kasbiy motivatsiyasi, kommunikativ layoqati va innovatsion yondashuvni o'zlashtirish darajasi bilan belgilanadi.⁵ Ularda ko'tarilgan muhim jihatlardan biri – o'qituvchining o'z faoliyatiga tanqidiy nazar bilan qarashi va o'z-o'zini rivojlantirishga bo'lgan ichki ehtiyoji asosiy professional mezon sifatida qaraladi.

Xorijiy adabiyotlarda esa (D. Schön, L. Darling-Hammond, K. Zeichner, J. Hattie, M. Fullan) o'qituvchilarning kasbiy rivojlanishi doimiy ravishda takomillashib boradigan reflektiv jarayon sifatida talqin qilinadi.⁶ Ayniqsa, D. Schönning "reflektiv amaliyotchi" konsepsiyasi bo'lajak pedagoglarda mustaqil fikrlash, muammoni tahlil qilish va tezkor pedagogik qarorlar qabul qilish layoqatini rivojlantirishga alohida urg'u beradi. L. Darling-Hammond esa o'qituvchilarning tayyorlash tizimi amaliyotga yo'naltirilgan, chuqur tahlil asosida shakllangan bo'lishi kerakligini ta'kidlab, yuqori sifatli ta'lim o'zgarishining kaliti aynan o'qituvchilarning kasbiy salohiyatida ekanini ilmiy asoslab beradi.

⁴ Nazarova M. Boshlang'ich ta'lim pedagogikasi va psixologiyasi. – Toshkent: "Ilm ziyo", 2020. – 190 b.

⁵ Karimova S. O'qituvchining kasbiy tayyorgarligi: metodologik asoslar. – Samarqand: SamDCHTI, 2022. – 214 b.

⁶ Юнусов С. Инновацион педагогика ва таълим технологиялари. – Тошкент: "Фан ва технологиялар", 2021. – 184 б.

Tadqiqot metodologiyasi ushbu turli nazariy yondashuvlarni umumlashtirish va ularni O'zbekiston ta'lim tizimiga moslashtirishga qaratilgan. Ushbu maqolada quyidagi ilmiy metodlardan foydalanildi:

- Tahliliy-metodik yondashuv – mavjud nazariy adabiyotlar, qonun hujjatlari, normativ-me'yoriy hujjatlar va ilg'or xorijiy tajribalarni tahlil qilish orqali asosiy ilmiy g'oyalarning mohiyati ochib berildi.
- Taqqoslash va qiyosiy tahlil – O'zbekiston va xorijiy mamlakatlar (Finlyandiya, Janubiy Koreya, Kanada)da boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarini tayyorlash tizimi solishtirildi.⁷
- Sotsiologik tadqiqot – O'zbekiston oliy pedagogik ta'lim muassasalarida tahsil olayotgan talabalarning fikr-mulohazalari, o'qituvchilar va amaliyotchi pedagoglarning tajribalari o'rganildi.
- Empirik kuzatuv – boshlang'ich ta'lim yo'nalishidagi real amaliy mashg'ulotlar, dars jarayonlari, pedagogik stajirovkalar tahlil qilindi.
- Ekspert baholash – tajribali o'qituvchilar va kafedra professor-o'qituvchilari bilan intervyular asosida kasbiy sifatlarning rivojlanish holati va ehtiyojlari aniqlashtirildi.

Yuqorida ko'rsatib o'tilgan metodologik asoslar asosida olib borilgan tahlillar shuni ko'rsatmoqdaki, bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy sifatlarini shakllantirish va rivojlantirish samaradorligini oshirish uchun kompleks, integratsiyalashgan va shaxsga yo'naltirilgan yondashuvlar muhim ahamiyat kasb etadi.⁸ Mazkur yondashuvlar bo'lajak o'qituvchini nafaqat o'z kasbini puxta egallagan mutaxassis, balki ijtimoiy-madaniy muhitda faoliyat yurituvchi shaxs sifatida shakllantirishga xizmat qiladi.

NATIJARLAR VA MUHOKAMA

Olib borilgan tadqiqotlar natijalari bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy sifatlarini rivojlantirish masalasi ko'p qirrali va murakkab jarayon ekanini

⁷ O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Ta'lim sohasini rivojlantirish bo'yicha strategik yo'nalishlar" haqidagi qarori, PQ-3907-son, 2018-yil 6-fevral.

⁸ TDPU Boshlang'ich ta'lim fakulteti o'quv rejalarini va amaliyot dasturlari (2022–2023 o'quv yili uchun).

ko'rsatdi. Empirik kuzatuvlar, sotsiologik so'rovlar va amaliy tahlillar asosida aniqlanishicha, talabalarning aksariyati nazariy bilimlarga ega bo'lsa-da, ularning amaliy faoliyatga tayyorgarligi yetarli darajada shakllanmagan.⁹ Jumladan, so'rovnoma natijalariga ko'ra, talabalarning 67 foizi dars berishda o'zini ishonchsiz his qilishini bildirgan, 54 foizi esa zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo'llashda qiyinchilikka duch kelishini aytgan. Bu holat o'quv dasturlarining zamon talablari bilan to'liq uyg'unlashmaganligini ko'rsatadi. Shuningdek, kuzatuvlar davomida aniqlanishicha, boshlang'ich ta'lim yo'nalishida tahsil olayotgan talabalar o'z kasbiy roli va pedagogik shaxsiy fazilatlarini yetarli darajada anglab yetmagan. Psixologik tayyorgarlik, ayniqsa, bolalarning hissiy-psixologik holatini tushunish va unga mos ta'limiy yondashuvni tanlash borasida sustlik mavjud. Bunday holatlarning sababi sifatida amaliyotga ajratilgan vaqtning qisqaligi, amaliyot davomida faol refleksiya va tahlil yetishmasligi, mentorlik tizimining to'laqonli ishlamasligi ko'rsatildi.

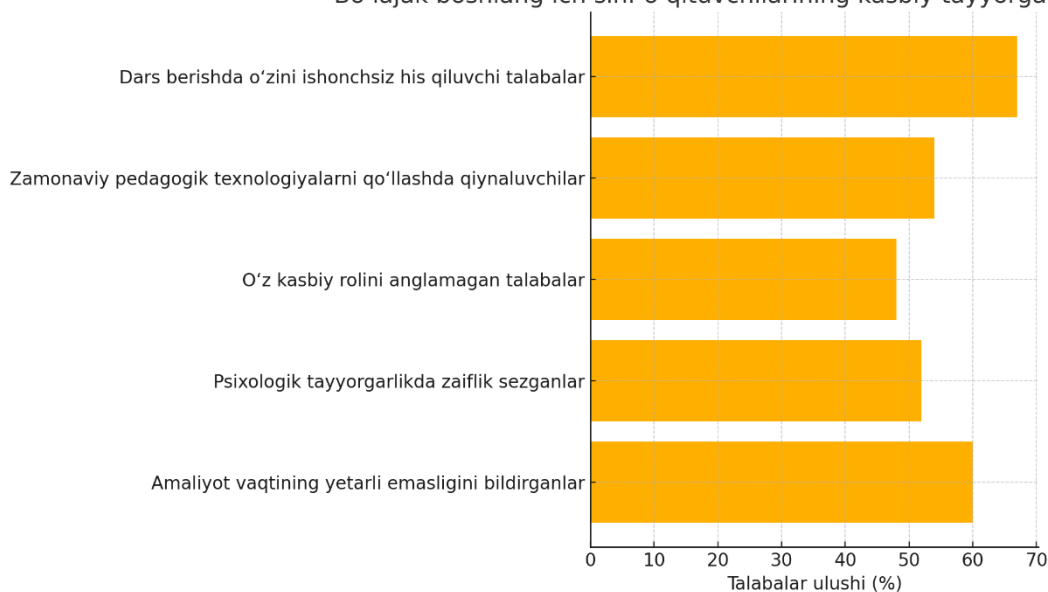
Muhokama jarayonida shuni ta'kidlash lozimki, ko'plab pedagogik ta'lim muassasalarida kasbiy sifatlarni shakllantirishga qaratilgan mashg'ulotlar asosan nazariy bilimlarni o'zlashtirishga yo'naltirilgan bo'lib, unda kasbiy refleksiya, muammoli vaziyatlarni hal qilish, kommunikatsion kompetensiyani rivojlantirish kabi jihatlarga yetarlicha e'tibor qaratilmayapti.¹⁰ Shuningdek, axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini o'qitish jarayoniga integratsiyalash darajasi ham turlicha bo'lib, ba'zi hududiy oliy ta'lim muassasalarida texnik vositalarning yetishmovchiligi bu boradagi ishlarni cheklab qo'ymoqda. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, o'quv jarayoniga innovatsion yondashuvlar, xususan, loyiha asosida o'qitish, rol o'yinlari, interaktiv metodlar, STEAM (fan, texnologiya, muhandislik, san'at va matematika integratsiyasi) elementlarini joriy qilish orqali talabalar faoliyatini yanada jonlantirish mumkin. Bunday metodlar ularni nafaqat nazariy bilimga, balki amaliy ko'nikmaga ega bo'lgan ijodkor, o'ziga ishongan, yangilikka ochiq shaxs sifatida shakllantiradi. Xorijiy tajribani tahlil qilish asosida aniqlanganki, rivojlangan mamlakatlarda boshlang'ich ta'lim o'qituvchilari uchun reflektiv yozuvlar, mentorlik dasturlari, amaliy seminarlardan iborat kompleks tayyorlov tizimi yo'lga qo'yilgan. Bu tajribalardan kelib chiqib, O'zbekiston pedagogik ta'lim tizimi uchun quyidagi takliflarni ilgari surish mumkin: kasbiy sifatlarni rivojlantirishga qaratilgan amaliy mashg'ulotlar

⁹ Axmedov A., Jo'rayev N. Boshlang'ich sinfda dars o'tish metodikasi. – Toshkent: “Yangi asr avlodi”, 2019. – 172 b.

¹⁰ Ismoilova N. Shaxs rivojlanishida pedagogik yondashuvlar. – Toshkent: Fan, 2020. – 196 b.

sonini ko'paytirish; zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo'llash bo'yicha maxsus modullarni o'quv dasturiga kiritish; psixologik tayyorgarlik bloklarini mustahkamlash; mentorlik asosidagi monitoring tizimini joriy qilish.¹¹ Yakuniy muhokama sifatida aytish mumkinki, bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy sifatlarini rivojlantirish nafaqat individual yondashuvni, balki tizimli, integrallashgan, milliy va xorijiy ilg'or tajribalarni uyg'unlashtirgan yondashuvni talab qiladi. Bu borada oliy ta'lim muassasalarining ilmiy-tadqiqot salohiyati, o'qituvchilarning innovatsion kompetensiyasi va davlat ta'lim siyosati muhim o'rin tutadi.

Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy tayyorgarligidagi muammolar

Yuqoridagi diagramma bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy tayyorgarligi jarayonida aniqlangan muammolar bo'yicha so'rovnoma natijalarini ko'rsatadi. Ushbu ma'lumotlar asosida kasbiy sifatlarini shakllantirishda nazariy tayyorgarlik bilan birga amaliy kompetensiyalarni rivojlantirishga ko'proq e'tibor qaratish zarurligi isbotlanadi.

Xulosa

O'rganilgan mavzu bo'yicha olib borilgan nazariy, empirik va metodik tahlillar shuni ko'rsatadiki, bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy sifatlarini

¹¹ Bozorov O. Boshlang'ich ta'lim metodikasi: innovatsion yondashuvlar. – Termiz: TSPI nashriyoti, 2022. – 143 b.

shakllantirish va rivojlantirish zamonaviy ta'lim tizimining eng dolzarb yo'nalishlaridan biridir. Kasbiy sifatlar deganda faqatgina bilim va ko'nikmalar emas, balki shaxsiy fazilatlar, pedagogik intuitsiya, psixologik tayyorgarlik, kommunikativ kompetensiya, zamonaviy metodik yondashuvlarni qo'llay olish layoqati tushuniladi.¹² Tadqiqot natijalari asosida aniqlanishicha, oliy pedagogik ta'lim muassasalarida ta'lim olayotgan talabalar nazariy jihatdan yetarli bilimga ega bo'lsalar-da, amaliy ko'nikmalar, reflektiv faoliyat, ijodiy yondashuv va muammoli vaziyatlarda mustaqil qaror qabul qilish kompetensiyalarida hali to'laqonli rivojlanish kuzatilmayapti. Bu esa o'quv dasturlarining mazmuni, metodlar va amaliy mashg'ulotlar formatini yangilash zaruratini ko'rsatadi. Shuningdek, sohada mavjud bo'lgan muammolar – zamonaviy pedagogik texnologiyalarni cheklangan qo'llanishi, mentorlik tizimining sustligi, individual yondashuvning yetarli emasligi, kasbiy refleksiyaga doir ishlarning kamligi – bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy shakllanishiga to'siq bo'layotgani aniqlandi.

Xorijiy tajriba tahlili shuni ko'rsatadiki, ilg'or mamlakatlarda boshlang'ich ta'limga ixtisoslashgan pedagoglarni tayyorlashda reflektiv o'rgatish, o'rgatishda hamkorlik modeli, ilg'or amaliyotlar asosida tayyorlov, mentorlarga asoslangan nazorat va yo'naltiruvchi yondashuvlar asosiy tamoyil sifatida shakllangan. Bu yondashuvlar o'qituvchi shaxsini har tomonlama rivojlantirish, uni doimiy o'quvchi va izlanuvchi sifatida ko'rishga xizmat qiladi. Shu bois, O'zbekiston pedagogik ta'lim tizimi oldida quyidagi strategik vazifalar turadi:

1. O'quv dasturlarini amaliyot bilan uyg'unlashtirish, modul asosidagi ta'limni kengaytirish;
2. Talabalarning mustaqil, reflektiv va innovatsion fikrlash layoqatlarini rivojlantirishga qaratilgan metodik vositalarni ishlab chiqish;
3. Mentorlik tizimini qayta ko'rib chiqish va amaliyot davomida real ustoz-shogird modelini joriy etish;
4. Zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini o'rgatish va qo'llash samaradorligini oshirish;¹³

¹² Maxmudova D. Boshlang'ich maktabda metodik tayyorgarlikning psixologik omillari. – Buxoro: BDU, 2021. – 158 b.

¹³ Абдуллаева З. Педагогическое мастерство учителя начальных классов. – Москва: Просвещение, 2019.

5. Xalqaro tajribalarni milliy sharoitlarga moslashtirish orqali kompleks, tizimli yondashuvlarni shakllantirish.

Xulosa qilib aytganda, bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarining kasbiy sifatlarini rivojlantirish – bu shunchaki ta‘lim vazifasi emas, balki jamiyat intellektual va madaniy salohiyatini mustahkamlashga xizmat qiluvchi muhim strategik yo‘nalishdir. Bu jarayonni innovatsion, tizimli va shaxsga yo‘naltirilgan yondashuvlar asosida tashkil etish zamon talabi va ta‘lim sifatining kafolatidir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Vygotskiy L.S. Pedagogik psixologiya. – Toshkent: O‘qituvchi, 2004. – 376 b.
2. Leontev A.N. Faoliyat, ong va shaxs. – Toshkent: Fan, 2006. – 302 b.
3. Tursunov X. Kasbiy ta‘lim metodikasi. – Toshkent: TDPU nashriyoti, 2021. – 168 b.
4. Nazarova M. Boshlang‘ich ta‘lim pedagogikasi va psixologiyasi. – Toshkent: “Ilm ziyo”, 2020. – 190 b.
5. Karimova S. O‘qituvchining kasbiy tayyorgarligi: metodologik asoslar. – Samarqand: SamDCHTI, 2022. – 214 b.
6. Юнусов С. Инновацион педагогика ва таълим технологиялари. – Тошкент: “Фан ва технологиялар”, 2021. – 184 б.
7. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Ta‘lim sohasini rivojlantirish bo‘yicha strategik yo‘nalishlar” haqidagi qarori, PQ-3907-son, 2018-yil 6-fevral.
8. TDPU Boshlang‘ich ta‘lim fakulteti o‘quv rejalari va amaliyot dasturlari (2022–2023 o‘quv yili uchun).
9. Axmedov A., Jo‘rayev N. Boshlang‘ich sinfda dars o‘tish metodikasi. – Toshkent: “Yangi asr avlodi”, 2019. – 172 b.
10. Ismoilova N. Shaxs rivojlanishida pedagogik yondashuvlar. – Toshkent: Fan, 2020. – 196 b.
11. Bozorov O. Boshlang‘ich ta‘lim metodikasi: innovatsion yondashuvlar. – Termiz: TSPI nashriyoti, 2022. – 143 b.
12. Maxmudova D. Boshlang‘ich maktabda metodik tayyorgarlikning psixologik omillari. – Buxoro: BDU, 2021. – 158 b.
13. Абдуллаева З. Педагогическое мастерство учителя начальных классов. – Москва: Просвещение, 2019.